

Uchwała Nr SO-0952/50/12/Ln/2020
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 11 grudnia 2020 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Rawicz na 2021 r.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 36/2020 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 2 grudnia 2020 r. w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska
Członkowie: Zdzisław Drost
Beata Rodewald-Łaszkowska

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy projekcie uchwały budżetowej Gminy Rawicz na 2021 r.

opinię pozytywną z uwagami.

UZASADNIENIE

I.

Burmistrz Gminy Rawicz przedstawił w dniu 13 listopada 2020 roku drogą elektroniczną Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu projekt uchwały budżetowej gminy na 2021 rok, celem zaopiniowania. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne.

W dniu 26 sierpnia 2020 r. Rada Miejska Gminy Rawicz podjęła uchwałę Nr XXV/274/20 w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Rawicz. Szczegółowość projektu oraz uzasadnienie załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym w/w uchwałą.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:

- dochody w wysokości 140.860.506,99 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 133.706.988,02 zł,
- wydatki w wysokości 147.901.156,91 zł, w tym wydatki bieżące w wysokości 132.701.219,10 zł.

Proponowane w projekcie uchwały budżetowej dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 1.005.768,92 zł, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Deficyt budżetu w wysokości 7.040.649,92 zł proponuje się sfinansować przychodami z tytułu kredytu oraz przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.

W postanowieniach projektu uchwały wykazano łączną kwotę przychodów – 8.713.649,92 zł (§ 4) i łączną kwotę rozchodów – 1.673.000,00 zł (§ 5).

W załączniku Nr 6 do projektu uchwały zaplanowano przychody z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku (vide uwaga w pkt. III) w § 905 w kwocie 4.813.649,92 zł;
- pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 3.900.000,00 zł.

Rozchody budżetu dotyczą spłaty pożyczek i kredytów na rynku krajowym –1.673.000,00 zł.

2. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw celowych mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856), natomiast kwota rezerwy ogólnej nie mieści się w wyznaczonym progu określonym w przepisie art. 222 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, bowiem wynosi 0,07%.
3. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212 i 215 ustawy. Projekt uchwały jest kompletny, rachunkowo zgodny i wewnętrznie spójny. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń.
4. W uzasadnieniu (str. 7) do projektu uchwały Burmistrz wyjaśnia, że: *„w rozdziale 80104 „Przedszkola” zaplanowano dochody, jakie gmina powinna otrzymać w 2021 roku w formie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Planuje się, że w roku 2021 gmina uzyska dotację w kwocie 1.282.712,- zł, co wynika z następującego wyliczenia: 872 dzieci x 1.471 zł/na jedno dziecko”.* W projekcie budżetu środki te zaplanowano w § 0970.
5. W załączniku nr 10 do projektu „Plan finansowy rachunku środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na 2021 rok” ustalono stan środków obrotowych na początek roku w kwocie 4.813.649,92 zł (środki z RFIL) oraz wykazano wydatki majątkowe planowane do realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej (wyodrębnione zadania majątkowe finansowane ze środków z RFIL) w załączniku Nr 5 „Wykaz wydatków majątkowych z budżetu”.
6. Projekt uchwały budżetowej przewiduje wydatki w dz. 921 rozdz. 92120 w § 2720 „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych”.

Skład Orzekający przypomina, że przed udzieleniem w/w dotacji wymagane jest podjęcie przez Radę odrębnej uchwały na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

III.

Skład Orzekający wskazuje, na uchybienia występujące w projekcie uchwały budżetowej na 2021 rok.

1. W postanowieniach § 6 ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek w kwocie 6.900.000,00 zł, w tym na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu w kwocie 3.000.000,00 zł zamiast „w tym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w kwocie 3.000.000,00 zł”.

2. W części normatywnej projektu uchwały budżetowej ani w załączniku do uchwały nie wyodrębniono przychodów i kosztów zakładu budżetowego - Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu.

W uzasadnieniu do projektu w odniesieniu do wydatków w Dziale 700 „Gospodarka Mieszkaniowa” wskazano, iż zaplanowano wydatki bieżące, które zostaną przeznaczone m.in. na funkcjonowanie jednostki budżetowej – Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu”. Z uzasadnienia do projektu nie wynika, aby nastąpiła zmiana lub planowana jest w roku 2021 zmiana formy organizacyjnej Zakładu Usług Komunalnych w Rawiczu – zakładu budżetowego w jednostkę budżetową.

Wskazać należy, iż w uchwale budżetowej na 2020 rok (ostatnia zmiana z dnia 27 maja 2020-uchwałą Nr XXII/255/20) postanowieniem § 7 (i w załączniku nr 11 do uchwały budżetowej) określono plan przychodów i kosztów zakładu budżetowego (Zakład Energetyki Ciepłej w Rawiczu).

Przepis art. 214 pkt 3 ustawy o finansach publicznych stanowi, że w załącznikach do uchwały budżetowej zamieszcza się plany przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Projekt nie przewiduje wydatków na realizację zadania Gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Z uzasadnienia do projektu uchwały nie wynika, w jaki sposób Gmina realizuje obowiązkowe zadanie w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rawicz.

4. W oznaczeniu załącznika nr 4 „Dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych w drodze porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego” (pominięto „umów”), podczas gdy wykazane zarówno dochody jak i wydatki w tym załączniku świadczą, że takie zadania na podstawie zawartych umów będą realizowane.

W załączniku tym zbędnie wykazano po stronie dochodów oraz wydatków § 6257 „Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego” w kwocie 1.098.645,38 zł.

5. W załączniku Nr 6 przychody w § 905 oznaczono jako „przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku” zamiast „przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jst wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu”.

6. W załączniku nr 10 do projektu „Plan finansowy rachunku środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na 2021 rok” ustalono stan środków obrotowych na początek roku (4.813.649,92 zł) i na koniec roku oraz wykazano wydatki majątkowe planowane do realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Z projektu nie wynika, co jest podstawą do określenia w uchwale budżetowej Plan finansowy rachunku środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na 2021 rok

Art. 212 i art. 217 ust. 2 pkt 8 w związku z art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wymaga wyodrębnienia tych środków (z RFIL) w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw.

7. Do projektu budżetu dołączono objaśnienia do planowanych dochodów i wydatków (pkt 2 i 3), natomiast jak wynika z § 4 ust. 2 uchwały w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej „Do projektu budżetu dołącza się uzasadnienie (...)”.
8. Na stronie 3 „Wprowadzenia” błędnie wskazano datę podjęcia uchwały o niewyodrębnieniu funduszu sołeckiego na 2021 rok wpisując iż Rada podjęła uchwałę w dniu 25 marca 2020 r. zamiast 30 marca 2020 r.
9. Na stronie 6 objaśnień do planowanych dochodów wskazano, iż dotacje celowe z budżetu państwa zostały przyznane gminie na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez gminę w kwocie 10.525.949,- zł, podczas gdy z zawiadomienia dysponenta oraz z zał. Nr 1 do projektu wynika, iż gminie przyznano kwotę 42.107.128,- zł (§ 2010 i 2060).
10. W objaśnieniach do planowanych wydatków stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości:
  - na str. 1 odnośnie dz. 010 wskazano, iż w ramach wydatków bieżących na utrzymanie urządzeń melioracyjnych zaplanowano kwotę 31.000,- zł zamiast 27.900,- zł co wynika z zał. Nr 2 do projektu,
  - na str. 4 odnośnie dz. 700 wskazano, iż zaplanowano wydatki bieżące w kwocie 4.649.300,- zł zamiast 4.857.100,- zł,
  - na str. 6 odnośnie dz. 750 wskazano, iż zaplanowano wydatki majątkowe na modernizację pomieszczeń na piętrze i poddaszu przy ul. Piłsudskiego 19 w Rawiczu w kwocie 241.094,- zł natomiast z zał. Nr 5 -Wykaz wydatków majątkowych z budżetu, wynika iż na zadanie to zaplanowano kwotę 200.000,- zł,
  - na str. 13 wskazano, iż „Z budżetu gminy planuje się przeznaczyć kwotę 107.226,- zł (udział własny) na stypendia dla uczniów z terenu gminy Rawicz (rozd. 85415(...))”, natomiast w zał. Nr 2 w rozdziale tym przewidziano wydatki w kwocie 91.926 zł,
  - na str. 16 wskazano, iż w rozdz. 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania” zaplanowano wydatki jako zwrot dotacji oraz płatności w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości przez osoby fizyczne, które otrzymały taką pomoc w latach ubiegłych w wysokości 1.500,- zł, podczas gdy z zał. Nr 2 wynika, iż w rozdziale tym w § 2910 zaplanowano kwotę 500,- zł,
  - na str. 18 odnośnie rozdz. 85502 wskazano, iż świadczenia rodzinne, zasiłki alimentacyjne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zostaną sfinansowane m.in. ze środków własnych w kwocie 660.460,- zł zamiast 66.046,- zł,

- na str. 24 przy opisie dz. 926 wskazano, iż Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu na bieżące funkcjonowanie przeznaczy m.in. na wynagrodzenia kwotę 2.537.943,60 zł, natomiast kwota zaplanowana na wynagrodzenia w dziale 926 wynosi 2.483.177,60 zł.

11. W materiałach informacyjnych w pkt 5 – „Informacja o stanie zadłużenia gminy Rawicz w latach 2021-2032 oraz spełnienie wskaźnika obsługi zadłużenia”, stwierdzono rozbieżności w wysokości wskazanych wskaźników maksymalnej obsługi zadłużenia biorąc pod uwagę wskaźniki (%) wykazane w projekcie WPF, i tak:

	2021	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
informacja	10,37	3,87	5,82	8,22	7,08	6,91	8,50	9,80	10,60	10,99	10,98
WPF	10,38	3,93	5,88	8,27	7,12	6,95	8,53	9,83	10,61	11,00	10,99

Mając na uwadze całokształt przeprowadzonego badania Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.